

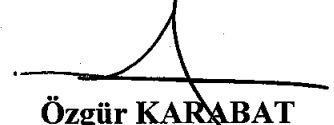

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22 Eylül 2021
Sayı : 1884

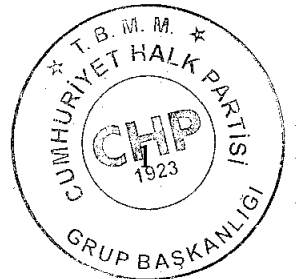
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25/10/1984 tarihli 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılmasını öngören kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	01 Ekim 2021
	Esas No. 2/3823

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
22 Eylül 2021
Numara:

GENEL EVRAK
21 Eylül 2021
880293
5150 YÖN. BAK. GÖRÜLÜMÜ

GENEL GEREKÇE

Vergi, devletin birey, kurum ve kuruluşlardan kanunla belirlenmiş ölçülerde, temel olarak kamusal hizmetlerin gerçekleştirilebilmesi için aldığı paraları ifade eder. Bir kanuni yükümlülük olan vergi yoluyla aynı zamanda devletin toplumdaki eşitsizlikleri bir nebze de olsa gidermesini esas alınır.

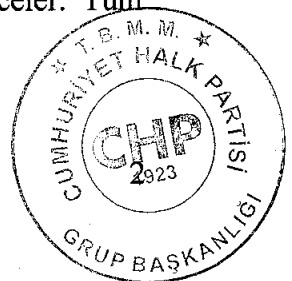
Kamu hizmeti, temelde devletlerin varlık sebebi olarak ifade edilmektedir. Devlet bu varlık sebebini ifa ederken ortaya çıkan kamu giderlerini vergi gelirleri yoluyla gerçekleştirebilmektedir. Başka bir deyişle devletin, toplumun ihtiyaçlarını giderebilmesi amacıyla yerine getirmek zorunda olduğu kamu hizmetleri için gerçekleştirdiği giderleri karşılamak adına gelir elde etmesi kaçınılmazdır. Dolayısıyla da bu gelirin büyük bölümü, vergi adıyla anılan mali yükümlülüklerden sağlanmaktadır. Son kertede vergilendirme sistemi kamusal hizmet için olmazsa olmaz bir zorunluluk olarak belirlemektedir.

1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası¹ “Vergi Ödevi”ni 73’üncü maddesinde düzenlemiştir. Buna düzenlemeye göre, *“Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.”*

Bu hükümden de anlaşılacağı üzere vergilerin kamu giderlerini karşılamak amacıyla alınabileceğı sabittir. Diğer yandan vatandaş olsun ya da olmasın her birey mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Kuşkusuz vergilendirmede de bazı ilkeler söz konusudur. Anayasa’mızın 73’üncü maddesinin ilk fıkrasındaki düzenlemenin açık ve emredici hükmü, vergiler ile ilgili olan temel anayasal ilkelerin de kaynağını oluşturmaktadır.

Kaynağını Anayasa’dan alan vergi hukuku da bu anlamda bir işlev görür. Vergi hukuku, devlet ve birey (mükellef) arasında kurulan vergi ilişkisinin hukuki dayanaklarını inceler. Tüm

¹ <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf>

bunlardan hareketle Anayasamızda vergiye ilişkin ortaya konan hükümlerde vatandaşların vergi yönünden eşitliği temel bir kural olarak ortaya konulmuştur. Ayrıca yine Anayasa'ya dayanılarak vergi kanunlarında; genellik, adalet, mali güce göre alınma ve yasallık gibi ilkeler belirlenmiştir. Dolayısıyla bu alanda atılacak her adımın, ihdas edilecek her yeni kanun ya da düzenlemenin bu temel ilkeler çerçevesinde düzenlenmesi Anayasal bir zorunluluktur.

Ülkemizde yaşanan derin ekonomik kriz ve pandemi koşulları nedeniyle hem vatandaşlarımız hem de iş insanlarımız ciddi bir ekonomik darboğaza girmişlerdir. Geçtiğimiz yıllarda borcunu ödeyemediği için ya da fatura borçlarını karşılayamadığı için çok sayıda vatandaşlarımız adeta kaderiyle baş başa bırakılmış, valilikler, kaymakamlıklar önünde protestolar yaşanmış, intihara kadar varan ve tüm ülkemizi derinden sarsan vakalarda artış gözlemlenmiştir.

Bir yanda büyük sermaye sahiplerinin affedilen vergi borçları diğer yanda elektrik faturasını ödeyemediği için intihara kalkışan, temel geçimini bile sağlamaktan yoksun vatandaşlarımızın varlığı büyük tezat yaratmakta, Anayasamızın öngördüğü genellik, eşitlik ve mali gücü göre vergi alınması gerektiğine dair ilkelere aykırılık teşkil etmektedir. Ülkemizde doğrudan vergilerde nispeten bir adaletten bahsedilebileceği halde dolaylı vergi gelirlerinin devlet gelirlerinin büyük bölümünü oluşturuyor olması, vergi konusunda önemli bir adaletsizlik ve eşitsizlik kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü dolaylı vergiler az kazananlardan da çok kazananlardan da eşit miktarda vergi almayı öngörmektedir.

Mesela Cumhurbaşkanlığınca TBMM'ye sunulup kabul edilen 2021 yılı bütçesinde² gelir vergisi miktarı 195,3 milyar lira olarak öngörüldürken, sadece Özel Tüketim Vergisinden 213,7 milyar lira gelir beklentisi açıklanmıştır. Sadece bu örnek dahi gelir dağılımı ile vergilendirme arasında büyük bir uçurum olduğunun açık kanıtıdır. Türkiye, OECD ülkeleri arasında gelir dağılımı bozuk ülkeler arasında yer aldığı halde dolaylı vergilerin oranının %70 civarında olması büyük bir adaletsizlik örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm gelişmiş ekonomilerde doğrudan vergiler temel iken ülkemizde dolaylı vergilerin payının bu denli büyük olması toplumsal birlik ve beraberliği de bozan etmenlerin başında gelmektedir.

Vatandaşlarımızın çok sayıda dolaylı vergiye tabi olması bunun dışında da temel tüketim maddelerindeki vergi oranlarının yüksekliği, zaten geçim sıkıntısıyla boğuşan,

² https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2021/04/2021_Vatandasin-Butce-Rehberi.pdf

kurtarmaya çalışan milyonların hayatını daha da içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Bu eşitsiz ve haksız vergi sistemi salt bir ekonomik sorun olmanın da ötesinde bir demokrasi ve özgürlük sorunu olarak da ele alınmalıdır. Dolayısıyla, vergi sisteminin temel hak ve özgürlükler ekseninde 83 milyon vatandaşımızı gözetecek bir hassasiyetle ele alınması acil bir sorun olarak çözüm beklemektedir.

İşbu kanun teklifi ile basit usulde vergiye tabi iş yerleri ile konutlarda su, elektrik ve doğalgazdan alınan katma değer vergisi oranının düşürülmesi amaçlanmaktadır.

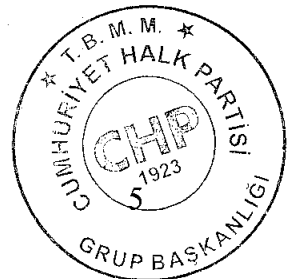

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28. Maddesi değiştirilerek basit usulde vergiye tabi iş yerlerinde ve konutlarda temel bir ihtiyaç olarak tüketilen su, elektrik ve doğalgazdan alınan katma değer vergisi oranının düşürülmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**25/10/1984 TARİHLİ 3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINADAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda 28. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Oran:

MADDE 28 -

Katma değer vergisi oranı, basit usulde vergiye tabi iş yerleri ile konutlarda su, elektrik ve doğalgaz tüketimi için %1, bunun dışında vergiye tabi her bir işlem için % 10'dur. Cumhurbaşkanı bu oranı, basit usulde vergiye tabi işyerlerinde ve konutlarda su, elektrik ve doğalgaz kullanımı hariç, iki katına kadar artırmaya, % 1 'e kadar indirmeye, bu oranlar dâhilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

